

Den hvite reinen og veien hjem

Det skulle en lang reise til før Kjetil Kvalvik fant tilbake til sin egen vei. Den sjamanistiske veien. En reise som også brakte han til kraniosakral-arbeidet.

—
TEKST: EIRIK SOLUM

-For å forstå samisk sjamanisme og hva som kjennetegner den må vi nesten ta et tilbakeblikk å se på hvordan den har oppstått. Det vi i dag kaller samisk sjamanisme eller *Noaidevuohhta* som samiske *noaider* liker å kalle det, er en urgammel praksis som er veldig knyttet til naturen, natur-elementene, den samiske mytologien og det tradisjonelle levesettet til samene, gjennom mange tusen år.

Det sier Kjetil Kvalvik. Han arbeider i dag i den sjamanistiske tradisjonen, og med kraniosakral terapi. Men det var en lang vei før han forstod at det var dette han skulle vie livet sitt til.

– Vi levde tradisjonelt sett som nomader, eller semi-nomader; vi jaktet, drev med fangst, fiske, reinsdyr og levde i og av naturen. Våre gudebilder og ritualer var veldig knyttet til overlevelse under tøffe forhold, for det meste i arktisk klima. Skjønt samiske bosetninger har eksistert helt nede i Finnskogen, bare et par timer nord for Oslo. Derfor var ritualer, ofringer og seremonier forbundet med jakt, fiske og reindrift sentralt i den tradisjonelle samiske sjamanismen. De fleste

gudebildene er direkte knyttet til naturelementene – og overlevelse.

Den samiske ildgudinnen Sarahkka er for eksempel sentral i vår tradisjon og mytologi. Andre gudebilder er knyttet opp mot andre naturelementer, som vannet, jorda, vinden, månen osv. Dette er også fellesnevner man ser i nesten alle sjamanistiske urkulturer, over hele kloden. Jeg møtte for eksempel for et år siden en meksikansk sjaman som kunne fortelle at deres skapelseshistorie var nesten helt lik den samiske.

RUNEBOMMEN

Runebommen, eller tromma, har alltid hatt en sentral plass i den samiske sjamanismen, forteller Kjetil. Selv om de fleste av samenes trommer ble brent under kristningen på 16- og 1700-tallet.

– Det har kommet en oppblomstring de senere årene hvor mange har tatt tilbake bruken av tromma.

Vi er også veldig opptatt av landskapet vi lever i, i den samiske tradisjonen. Og vi ser på fjellene, elvene og trærne som egne hellige vesener, med sitt eget liv. Vi har alltid vært

opptatt av å tilbe naturen, og spesielle naturformasjoner blir gjerne brukt som offersteder. Solguden Beavvi og urmoderen Mahtarahkka er også veldig sentrale i den samiske sjamanismen.

NY INTERESSE

Interessen for den samiske sjamanismen er økende, forteller Kjetil.

– I dag har den samiske sjamanismen en oppblomstring, mange tar tilbake tradisjonen sin. Jeg opplever også at mange andre oppsøker den samiske tradisjonen på sin søken etter noe meningsfullt å relatere til, i en verden hvor det er lett å la seg forlede.

I den samiske tradisjonen har vi ingen skrifter eller regler som alle må følge. Det er slik sett en ren *yin-vei*, en feminin vei, hvor det handler mye om å lytte – lytte til naturen, til vannet, til vinden, til jorden og ilden, til dyrene, plantene. Og å lytte innover i oss selv og bruke den ytre naturen, gudebildene og mytologien som et speil på vårt indre landskap og vår indre mytologi og vesen.

Det finnes heller ingen faste ritualer eller retningslinjer i den samiske sjamanismen,

som må følges. Selv om det finnes fellesnevner, så er det sånn at en hver sjaman og en hver familielinje gjør ting på sin måte i det samiske. Slik sett finner jeg det veldig befriende, sammenliknet med mange andre spirituelle tradisjoner som jeg personlig opplever mer dogmatisk og noe rigid.

Alle tradisjoner har sin funksjon. Men personlig er jeg glad for at jeg vokste opp i en tradisjon hvor jeg måtte finne ut av det meste selv, det har gjort meg til et sterkere og klokere menneske enn om jeg skulle følge fastlagte tradisjoner.

Siden vi ikke har noen skrifter å forholde oss til, så må vi lytte til våre forfedre, lytte til naturen og omgivelsene og lære direkte. Noe kunnskap blir overlevert muntlig fra generasjon til generasjon. Men det er svært lite, etter hva jeg kjenner til. Originalvisdommen lever i blodet vårt, i beinmargen vår, og den er tilgjengelig for alle som tilbyr sin tid og stillhet.

BEGYNNELSEN

– Hvordan begynte ditt arbeid med den sjamanistiske veien?

– Jeg ble vel kanskje født inn i det, tror jeg.

Jeg har fått høre siden jeg var liten gutt at jeg har noaidi-blod i meg, men jeg tok det ikke spesielt seriøst som barn og ung. Jeg kan huske at jeg hadde et spesielt forhold til naturen som barn. Jeg stolte ikke på mennesker, men i naturen følte jeg meg alltid trygg og beskyttet. Som om jeg hadde skytsengler med meg, som pratet til meg. Jeg hadde en gammel tante som var noaidi, som var den som introduserte meg for dette arbeidet.

Det er spesielt én episode Kjetil minnes godt.

– Jeg husker spesielt en gang da jeg var 8-9 år gammel, jeg hadde fått en slags svulst i tinningen som bare ble større og større, min far tok meg ikke til legen, men til min gamle tante som tok den vekk. Etter at hun hadde jobbet med den så krympet den i løpet av kort tid til størrelsen på en liten ert, jeg kan ennå kjenne en bitteliten kul i tinningen min, der svulsten var.

INGEN SELVFØLGE

– Selv om jeg vokste opp med den samiske sjamanismen rundt meg, og fikk tidlig høre at det var denne veien jeg skulle gå, så var det ingen selvfølge for meg. Jeg så også hvor

belastende det var for de som bar visdommen i seg. Jeg hadde ikke noe personlig ønske om å gå den veien, slik som min søster for eksempel, som begynte å spå og gi healing til folk allerede tidlig i tenårene. I dag skjønner jeg at belastningen med å bære denne kraften kanskje har mest å gjøre med at man må jobbe med seg selv og sine skyggesider.

Vi brukte ikke ordet *sjaman* eller *sjamanisme* i min oppvekst. Disse tingene var bare naturlig for meg. Jeg tenkte ikke på at det ikke var sånn for alle. Jeg trodde heller ikke at det var noe som så mange andre var interessert i. For meg har det vært en gradvis prosess å ta tilbake den sjamanistiske arven.

OPPVÅKNINGEN

Et avgjørende vendepunkt kom da Kjetil var i tjueårene.

– Da jeg var 27 år opplevde hadde jeg en oppvåkning. Livet mitt fungerte ikke spesielt godt, jeg hadde bodd i Oslo siden jeg var 19. Jeg levde, men følte meg ikke levende inni meg. En dag hadde jeg nådd bunnen, og lå på gulvet og gråt og ba til høyere makter. Jeg ville ikke ha dette livet mer, og ba om å få et nytt liv, hvis det var mulig. Jeg ga på en måte opp.

Noen uker senere sto det en healer fra Finnmark på trappa. Han hadde fått en “beskjed” om å gå dit hvor jeg bodde. Vi kjente ikke hverandre fra før, men vi hadde en felles bekjent. For å gjøre en lang historie kort, så begynte vi å jobbe sammen, og han introduserte meg til en verden av energi og ånd som jeg ikke hadde hatt bevissthet om tidligere.

Noen måneder etter at vi begynte å jobbe sammen hadde jeg en dyp spirituell opplevelse da vi jobbet sammen i en sirkel, hvor hele kroppen min begynte å riste og skjelve. Jeg svettet og lagde lyder, og det føltes som om hele universet ble erfart igjennom meg, i hvert eneste åndedrag.

Etter den opplevelsen var jeg endret. Nesten som født på ny. Jeg skjønnte hva som var min livsmisjon; jeg ville jobbe med det spirituelle og hjelpe andre mennesker å komme tilbake til seg selv. Jeg startet en søken etter redskaper og en dypere forståelse for livet og universet.

Jeg utforsket mange tradisjoner, den vedisk-yogiske, taoismen, og andre esoteriske og sjamanistiske tradisjoner. På en måte måtte jeg lære andre tradisjoner for å forstå

«JEG UTFORSKET MANGE TRADISJONER, DEN VEDISK-YOGISKE, TAOISMEN, OG ANDRE ESOTERISKE OG SJAMANISTISKE TRADISJONER.»

min egen.

DEN HVITE REINEN

– For noen år siden hadde jeg en visjon, det kom en hvit rein til meg og sa at jeg var klar for å komme hjem i min egen tradisjon. Jeg satte ut på en vandring over Finnmarksvidda, 9 mil gikk jeg gjennom storm og solskinn, fra Alta til Karasjok. En ørn som fulgte meg i flere dager, jeg møtte bjørn, kommuniserte med mange dyr og ånder underveis, lærte hvordan jeg skulle bruke tromma og fikk innsikt i ting jeg ikke tidligere hadde hatt innsikt i. På en måte kom noaide-tradisjonen tilbake til meg på denne turen.

Før hadde jeg ikke villet identifisere meg med sjamanismen, selv om jeg hadde jobbet sjamanistisk, som terapeut og kursholder i mange år før det. Men etter denne turen hadde jeg liksom ikke noe valg lenger.

KRANIOSAKRAL-ARBEIDET

– Hva er sammenhengen mellom sjamanismen og kraniosakral-arbeidet?

– Etter den oppvåkningen jeg hadde i 2005 så var det klart at jeg skulle jobbe som healer, og søkte rundt for å finne en passende

utdanning. Selv om jeg følte at jeg hadde det i hendene, så følte jeg at jeg trengte en profesjonell utdanning.

“Tilfeldighetene” førte meg til kraniosakral-terapien, jeg meldte meg faktisk på utdanningen uten å vite helt hva det var. Jeg hadde kun lest et A4-ark med en beskrivelse av faget, og kjente umiddelbart at dette var det jeg ville gjøre.

Det viste seg raskt at dette arbeidet passer godt for meg, siden det i stor grad handler om å lytte til kroppen, til små rytmer og bevegelser i beinstrukturen og andre ligamenter. Om å finne ut hvor det flyter og hvor det ikke flyter, i hodet, i kroppen og å åpne opp flyten gjennom lette berøringer og stimulering av for eksempel kraniet og ryggmargen.

Jeg forsto tidlig at talentet for dette arbeidet var noe jeg måtte utforske mer. Jeg så først ikke forbindelsen til sjamanisme, siden vi jobbet vi mer mekanisk under utdanningen. Vi lærte at kraniosakral-terapi var noe som en lege og osteopat hadde kommet opp med på 1900-tallet. Når jeg undersøkte mer omkring faget fant jeg ut at dette ikke stemte helt.

Grunnleggeren hadde riktignok satt det i et system, men jeg fant ut at det fantes urgamle sjamanistiske “bonesetter”-tradisjoner over hele kloden; sjamaner som hadde jobbet på denne måten i uminnelige tider.

Da jeg var ferdig med den toårige utdanningen, startet jeg en utdanning for kraniosakral-terapeuter, i samarbeid med min lærer. Samtidig reiste jeg i perioder til Tyskland og Sveits og utdannet meg i visjonært kraniosakralt arbeid hos Hugh Milne, som er en pionér innen dette arbeidet, og som hjalp meg med å erfare sammenhengen mellom kraniosakralt arbeid og sjamanisme.

Det han lærte meg rimte med min opplevelse av sjamanismen, som i stor grad handler om å lytte til naturen og se hva som beveger seg bakenfor det fysiske, og i tomrommene mellom.

Måten jeg gjør kraniosakralt arbeid på – og hvordan jeg lærer det bort til mine elever ved Eana Academy – er at vi først og fremst lytter til kroppen, ofte i transetilstand, eller i “longtide” som vi kaller det i kraniosakralt arbeid, vi lytter til beinstrukturen, til hvordan energien eller ånden beveger seg igjennom kroppen, vi snakker med kroppen, med

«MANGE KOMMER OGSÅ FORDI DE ØNSKER Å JOBBE MED SEG SELV OG UTVIKLE SEG SELV OG SKAPE ET BEDRE OG MER HARMONISK LIV.»

musklene, med knoklene. Vi guider klienten i kontakt med sin indre mytologi. Ofte kommer det opp en strøm av intuitiv informasjon både til oss og til klienten, som vi tolker og responderer på. Vi kommuniserer med det indre vannet, den indre vinden, indre ilden osv.

DET MODERNE OG ELEMENTENE

– På hvilken måte kan dette arbeidet være relevant for oss i våre moderne tider?

– Vi lever i en tid med store forandringer, vi ser alle at samfunnet og måten vi lever på ikke bærekraftig. Selv om vi alle sammen forstår på et plan at vi må redusere forbruket, endre levevaner, begynne ta vare på miljøet, slutte fred med hverandre og leve mer bærekraftig, så gjør vi det ikke. I alle fall ikke fort nok. Jeg har spurt meg selv mange ganger hvorfor? Vi ser jo at huset brenner, bokstavelig talt, men vi vil liksom ikke endre noe som går på bekostning av vårt konsum. Hvorfor?

Slik jeg ser det så er den dårlige luftkvaliteten og CO2-utslippene i luften et direkte resultat av den dårlige kvaliteten på vårt indre luftelement – våre sure og destruktive

tanker.

Forsøplingen i verdens vann, hav og elver er et direkte resultat av tilstanden i vårt indre vann, våre følelser, et spill alle de forsøplede følelsene vi bærer på, inni oss. Følelsene representerer vannelementet inni oss. Utarming av Jordens minerallager og nedkutting av skog, er et spillbilde på hvordan vi behandler vår egen fysiske kropp.

Årsaken til alt dette, slik jeg ser det, er til syvende og sist at vi misbruker ildelementet. Vi utvinner olje, drifter gruver, kutter ned regnskog i stort tempo, lager plastikk, overproduserer og overforbruker det meste, ved hjelp av ild. Uten ildeelementet kunne vi ikke gjort alt dette i et slik tempo og med slike negative konsekvenser som vi ser i dagens moderne verden.

Vårt hjerte og vårt blod representerer vår indre ild. På samme måte som vi misbruker kraften i vårt hjerte, fordi vi ikke er i kontakt med det, misbruker vi også ilden på et ytre plan. "So within – so without" er det noe som heter, det er noe å tenke på.

DET INDRE LANDSKAPET

– Et menneske som er i kontakt med hjertet sitt, følelsene sine, kroppen sin og som kultiverer sinnet sitt og tankene sin på en god måte vil ikke ha samme behov for å konsumere. Vi vil bli fornøyd med mye mindre om vi er fornøyd med oss selv. Det ytre jaget stopper automatisk hos et menneske som har funnet glede og lykke i seg selv.

Vårt konsum er stort sett et symptom på at vi ikke er i kontakt med vårt indre landskap, og ikke vet helt hvordan vi skal komme i kontakt med det heller. Så vi søker ytre kort-siktige stimuli, overspiser og overforbruker, som et resultat av indre misnøye og mangel på kroppsbevissthet og kontakt med den indre landskapet.

Som jeg nevnte tidligere så er det nettopp det vi gjør i dette arbeidet, setter mennesker i kontakt med sin indre mytologi, sitt indre landskap, slik at hver og en av oss kan finne fred og glede inni oss. Når vi oppnår harmoni inne i oss, blir verden vi lever i også harmonisk. Når vi behandler vårt hjerte på en god måte, vil vi slutte misbruke ilden utenfor oss selv.

– Hvem er det som oppsøker deg og ditt arbeid; er det noen hovedgrupper?

– Det kommer alle mulige mennesker til meg, både som klienter og som elever. Jeg har jobbet med flere tusen mennesker gjennom de siste 14 årene. Mange klienter kommer med et utgangspunkt i smerte eller sykdom, som er slik jeg ser det, et rop fra kroppen om oppmerksomhet.

Mange kommer også fordi de ønsker å jobbe med seg selv og utvikle seg selv og skape et bedre og mer harmonisk liv. Man skulle tro at det var mange “new age”- og alternativt interesserte folk som kommer til meg, men jeg har jobbet med alle mulige folk, alt fra spesialsoldater fra forsvaret, til topp-politikere og hard core-business menn.

De fleste smelter på benken etter en time eller to, det er så nydelig å se når mennesker som har levd nesten hele sitt liv avstengt og lukket åpner opp og får kontakt med seg selv, kroppen og hjertet sitt igjen. Symptomer svinner ofte som dugg for solen på magisk vis.

Det er også et bredt spekter av elever hos meg, alt fra erfarne kroppsterapeuter av alle

slag, som ønsker bedre og flere redskaper i sin verktøykasse, kiropraktorer, psykologer, yoga-instruktører, helsepersonell og andre, som ønsker å utvide sin forståelse og kunnskap innen sitt fag, for å kunne hjelpe sine klienter på en bedre måte.

Mange tar også utdanningen kun for sin egen del, ikke for at de vil bli terapeut eller healer, men fordi de ønsker et trygt og fritt rom hvor de kan utforske seg selv, jobbe med sine traumer og komme i dypere kontakt med seg selv.

Under utdanningen lærer man ikke bare kraniosakral-teknikker. Vi legger stor vekt på selvutvikling og gir elevene mange redskaper som de kan bruke selv og ta med seg videre og dele med andre på sin vei. I mine øyne å er det ikke gode teknikker som skaper en god terapeut eller healer. Hvor godt man kan hjelpe andre handler veldig mye om hvor man selv har kommet i sin egen utvikling, sier Kjetil Kvalvik. 🌱

.....
www.eana-academy.com
.....

**«VÅRT KONSUM
ER STORT SETT ET
SYMPTOM PÅ AT VI
IKKE ER I KONTAKT
MED VÅRT INDRE
LANDSKAP»**